

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕСТЕТИКИ ТА ПОЕТИКИ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ

УДК 821.162.1.09 (092)

Л.М. АЙЗЕНБАРТ,

*аспірант кафедри романської філології та компаративістики
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*

ГАЛИЦЬКЕ ЛІТЕРАТУРНЕ ПОГРАНИЧЧЯ В ПЕРСОНАЛІЯХ

У статті подано короткий огляд життя і творчості найзначніших авторів галицького літературного пограниччя. Прослідковано жанрові тенденції, окреслено тематику та проблематику їхніх художніх текстів.

Ключові слова: Галичина, галицька література, галицьке літературне пограниччя, мультикультуралізм.

Під час першого поділу Польщі у 1772 р. західноукраїнські землі були приєднані до складу Австрійської монархії, а саме Галицьке та Володимирське князівства увійшли до угорських земель Корони Святого Іштвана, які належали Габсбургам. Разом із новою назвою «Галичина» виникає і нова політична, адміністративна, ідеологічна та культурна реальність. Так із двох початково різних територій – руської і польської – був створений найбільший за територією в Австрійській імперії край, що проіснував майже 150 років – аж до розпаду Дунайської монархії у Першій світовій війні.

У час, коли Галичина потрапила під владу Габсбурзької династії, геополітична картина була надзвичайно несприятливою для українців – Польща зазнавала політичного краху, натомість посилювалася російська експансія. Тому в умовах економічного й духовного занепаду, а зрештою, і бездержавності, приєднання Галичини до Австрійської держави відіграло радше позитивну роль. Зокрема почалися бурхливі соціально-економічні зміни та пробудження національної свідомості галицького населення. Як не дивно, тут мирно співіснували різні народи, культури, мови та релігії. Галичина, мабуть, завжди була мультикультурною і поліетнічною. Голоси митців Східної Галичини мали багатомовний характер, як і її суспільство [6, с. 8]. Багаторічний культурний трансфер набув яскравого відображення у літературі Галичини, представники якої писали українською, польською, німецькою, гебрійською, ідиш, навіть англійською та болгарською мовами. Безперечно, ще й сьогодні тривають суперечки щодо політичної реальності під назвою «Галичина», яка увібрала в себе цілий комплекс уявлень, навіть міфів, характерних для літературних текстів, написаних різними мовами та у різних жанрах. Адже народи, які проживали на Галичині, відрізнялися розмаїттям мов і культур, етнічною приналежністю, релігією, віруваннями, традиціями та звичаями, тому питання інтеркультуральності потребує подальшого глибокого вивчення.

Інтерес до простору Галичини як культурного феномену в науковому дискурсі актуалізується на початку 90-х рр. ХХ ст. Знаковою подією у цьому сенсі був вихід у Кракові 1991 р. збірки англійських есеїв, головно польських авторів, під назвою «Literary Galicia: from post-war to post-modern: a local guide to the global imagination» («Літературна Галичина: від пост-війни до пост-модерну: місцевий путівник до глобальної уяви»). Один із упорядників книжки – В. Пацлавський – вказує на два етапи становлення концепту Галичини в історії східноєвропейської культури. Творцями першого були митці, що народили-

ся в Галичині до падіння Австро-Угорської імперії, частина з них емігрувала, частина залишилася жити на цій території, але вже в межах іншої держави. Для творчості більшості з них характерним є переживання травми Першої світової війни та міфологізація довоєнної Галичини [8, с. 24–26]. Далі для розбудови міфу цього простору стає важливим використання різних форм пам'яті: щоденників, спогадів, листів, пов'язаних із галицькою культурною традицією (тому більшість сучасних досліджень зосереджується головню на студіях ідентичності та пам'яті). Дослідниця О. Галета вважає, що саме внаслідок існування двох етапів витворення образу галицького простору, уявна Галичина постає як складна просторова сітка природного ландшафту, сіл, містечок і міст, наділених різними культурними значеннями [2, с. 305]. Натомість австрійський дослідник А. Волдан дає більш точне визначення цього простору саме для літературознавства, трактуючи його як комплекс уявлень, характерний передусім для літератури, текстів різними мовами і різних літературних жанрів [1, с. 5].

Вивченням та перекладом галицької літератури, зокрема й німецькомовної, займалися такі дослідники, як І. Зимомря [3], М. Зимомря, Я. Лопушанський, П. Рихло, Л. Цибенко [6], Т. Гаврилів та ін.

У своїй лекції по шану Соломії Павличко «Чи можлива історія галицької літератури» Ю. Прохасько поділяє її на три класи: 1) безпосередні враження чи то мандрівних австрійців, чи то урядників-прибульців, які довгий час жили в Галичині, від нового коронного краю (типові жанри: подорожні нотатки, щоденники, повідомлення, листи); 2) «інституціалізована» література, осередками якої стали університети, театри, часописи і масонські спільноти; 3) література вільномулярських середовищ у Львові, яка проіснувала недовго [5, с. 153–154].

Як і чому виникла і побутувала німецькомовна література у переважно слов'янській Галичині та які саме групи населення були носіями німецької культури, з'ясовує дослідник Ш. Кашиньскі. Він, зокрема, стверджує, що відразу після переходу Галичини до складу Австрії у цьому конгломераті народів лише одиниці володіли німецькою мовою, а державна реформа цісаря Йозефа II вимагала її використання як державної по всій території Австрії, тому до Галичини переселяють німців, тобто відбувається т. зв. германізація території [7, с. 57, 58].

Ще наприкінці 30-х рр. минулого століття Йозеф Рот – сьогодні, мабуть, один із найвідоміших галицьких авторів – загалом змалював у низці романів і оповідань доволі позитивну картину Галичини як місця гармонійного співіснування представників різних національностей. Під час Другої світової війни і після неї цього талановитого митця було забито і лише у 1960–70-ті рр. відроджено завдяки дослідженням літературознавців – вихідців із земель колишньої монархії, передусім триєстському германісту К. Магрисові [1, с. 5].

В іншій частині монархії – колишній Західній Галичині – літературно-історичне відродження відбувалося в іншій формі. На початку 70-х рр. ХХ ст. тут накопичилося багато белетристичних реконструкцій історичного періоду до 1918 р., що дало підстави для експліцитних тверджень про «галицьку течію» в сучасній польській прозі. Письменники трьох поколінь – народжених у Галичині, тих, що перейняли традиції перших зі своїх родин, і, зрештою, молодих літераторів, які взагалі не мали генетичного зв'язку з Галичиною, – дали їй нове життя у численних романах, оповіданнях і есе [1, с. 5].

У цьому контексті вивченням польськомовної літератури займалися польські й українські дослідники Г. Бабіньський, Д. Демський, Р. Кирчів та ін.; теоретичні засади функціонування пограниччя аналізували В. Кочан, В. Панас, В. Меньок, В. Дуркалевич, С. Троян; питання мовної та релігійної ситуації на пограниччях вивчала М. Домбровська-Партика; об'єкти етнічної та національної ідентичності опрацьовували О. Сухомлинов, К. Шестакова та ін.

Метою нашої статті є репрезентація найзначніших персоналій галицької літератури кінця ХІХ–ХХ ст. та стислий аналіз тематики й проблематики їхніх художніх творів.

Останнім часом Галичина все інтенсивніше стає об'єктом гуманітарних досліджень. Більшість письменників, творчість яких безпосередньо стосується цього історичного краю, зверталися до національної та соціальної тематики, в основному працюючи у таких прозових жанрах, як новела, розповідь, повість, оповідання, рідше – роман.

Галицький край завжди був географічним осередком поєднання культур Сходу та Заходу. Багато галицьких літераторів належали до німецькомовних євреїв, народжених в

українських містечках Східної Галичини. Пропонуємо стислі відомості про німецькомовних письменників Галичини.

Леопольд Ріттер фон Захер-Мазох (нім. Leopold Ritter Sacher-Masoch, 1836–1895) народився у Львові; дитинство минуло в містечку Винники. Виховувався в атмосфері просвітництва та лібералізму, притаманних тогочасному галицькому суспільству. У 1854 р. вступає до Празького університету, де вивчає юриспруденцію. У 1881 р. переїздить до Німеччини і проводить там решту життя. Автор численних історичних досліджень, п'єс, фейлетонів, літературно-критичних творів. Також увійшов у літературу як засновник мазохізму, що став одним із лейтмотивів його творчості. Саме він відкрив народне життя Східної Європи – автор детально вивчав мову, побут і звичаї галицьких народів.

Основні твори: «Одна галицька історія. Рік 1846», «Дон Жуан з Коломиї» (1872), «Венера в хутрі» (1870), «Галицькі оповідання» (1876), «Єврейські оповідання» (1878), «Польські єврейські оповідання» (1886), «Російські придворні історії» (1886) та ін. Усі вони пронизані захопленням автора простими людьми із галицького населення.

Француз Карл-Еміль (нім. Karl Emil Franzos, 1848–1904) народився у Чорткові, з 1858 р. жив у Чернівцях. Виріс у єврейській сім'ї лікаря (батько був першим галицьким євреєм, котрий отримав вищу освіту). Навчався в юридичному університеті Відня та Граца. Із 1877 р. працював юридичним консультантом єврейської громади Відня. Від 1886 р. проживав у Берліні. Писав переважно поезії, оповідань й повісті, основною тематикою яких було життя українських селян. Його нариси сповнені інтересу до українців, румунів, євреїв, про яких тогочасна освічена Європа мало що знала.

Творчі здобутки: повість «Євреї Барнова» (1868–1871), що відбила дитячі враження письменника; роман «Боротьба за право» – найбільший твір автора, присвячений життю гуцулів середини XIX ст. та їхній боротьбі проти соціальних утисків. Значну частину художніх текстів письменник присвятив євреям Східної й Центральної Європи (романи «Мошко з Парми» (1880), «Юдіт Трахтенберг» (1891), «Лейб Вайнахтсхухен і його дитя» (1894), «Паяц» (1905), повісті «Молода любов» (1878) і «Два рятівники» (1884), збірки оповідань «Трагічні новели» (1886), «Чудові діти гетто» (1888) та ін.). Співчуття К.-Е. Францоza до пригноблених галицьких селян зробило його популярним серед українців. «Його художня парадигма Галичини, а ширше – українців, концептуально спирається на народопоетичне бачення подій у пов'язі з добрим знанням мови, традицій, вірувань, способу життя етнічного населення» [1, с. 127].

Александр Гранач (нім. Alexander Granach, 1890–1945) народився в с. Вербівці (нині Івано-Франківщина) в єврейській родині. У 1906 р. переїхав до Берліна і через три роки вступив до акторської школи. Був успішним театральним актором. У 1934 р. переїздить до СРСР, а згодом емігрує до США. Писав про єврейське життя на селі (шинкарство, ремісництво, школи), про стосунки між євреями й українцями, детально описував сільський побут у Вербівцях, а також життя в Городенці, Коломиї, Чорткові, Заліщиках та Львові. У 1945 р., відразу після смерті письменника, був опублікований його автобіографічний роман «Ось іде людина».

Мартін Бубер (нім. Martin Buber, 1878–1965) – уродженець Відня, але першу частину життя провів у Львові. Відомим став завдяки філософській праці «Я і Ти», написаній у 1923 р.

Йозеф Рот (нім. Moses Joseph Roth, 1894–1939) народився в галицькому місті Броди в єврейській сім'ї. У 1913 р. вступив до Львівського університету, де вивчав германістику. Із 1916 р. брав участь у Першій світовій війні. Після війни переїжджає спочатку до Відня, а згодом – до Берліна, де працює журналістом.

Творчий доробок: у своєму романі «Марш Радецького» Й. Рот описує занепад імперії Габсбургів. У творі діє низка українських персонажів. Українські села описано з глибокою симпатією, автор навіть використовує кілька цитат українською мовою, цитує українські пісні. У романах «Йов», «Фальшива вага», «Левіафан», «Тараба. Гість на цій землі» майстерно описано нині втрачені патріархальні традиції й устрій життя єврейських спільнот Галичини та Східної Європи.

Георг Дроздовський (нім. Georg Drozdowski, 1899–1987) народжений у Чернівцях у сім'ї австрійського офіцера. У період Першої світової війни закінчив гімназію у Відні. Після розпаду Австро-Угорської імперії повернувся до Чернівців. Брав активну участь у те-

атральному житті міста, займався журналістикою. У 1940 р. був примусово переселений до Німеччини. Видав низку поетичних книг, у яких домінують мотиви втраченої вітчизни, ремінісценції дитинства. Змальшовував мирне співіснування і здруженість населення на маленькому просторі Буковини, тогочасний стиль життя, моду, звички, особливості говірок кожної національності, захоплювався гостинністю буковинців, особливо їхнім патріотизмом.

Творча спадщина: «Каменярський сад», «Із запечатаним наказом», «Плин піску в пісковім годиннику», «Ефета: Поезії. – Справа Ноя», «Закарбовано на стіні», «Оглядаючи свої окуляри», «Сліди Твоїх кроків», «Тоді в Чернівцях і довкола. Спогади старого австрійця» та ін.

До галицьких німецькомовних письменників належать також такі маловідомі автори, як **Натан Самуелі** (1846–1921), котрий народився в місті Стрий і писав про бідне життя галицьких євреїв, їхню неосвіченість («Аби лиш не єврейське», «Давній Львів»), та **Герман Блюменталь** (1880–1942) – уродженець Болехова, у науковій розвідці про якого дослідниця Г. Кемінь простежує особливості художнього світу митця крізь призму теми Першої світової війни у збірці «Галичина. Вал на Сході» [2].

Чільне місце серед галицьких митців займають єврейські автори, котрі писали польською, французькою, рідше англійською мовами. Серед них найбільш відомим для української аудиторії є **Бруно Шульц** (1892–1942) – польськомовний уродженець Дрогобича (у нього є твори і німецькою мовою). Закінчив навчання у Дрогобицькій гімназії імені Франца Йозефа, згодом – Львівський політехнічний інститут та Віденську академію мистецтв. У 1924 – 1941 рр. працював учителем чоловічої гімназії у Дрогобичі. Джерелом мистецького натхнення письменника, який виріс у багатомовному середовищі, було дитинство, галицькі реалії, дрогобицькі вулиці, гімназія, театр, магазини. Центральним образом його творів науковці вважають міфологічний образ Міста, тобто символічний простір, який автор витворив власною уявою. До того ж Б. Шульц був талановитим художником і володів особливою технікою «*cliche-verge*» (продряпування на засвіченому фотопапері).

Найвідоміші літературні твори: «Цинамонові крамниці», «Санаторій під клепсидрою».

Тадеуш Ріттнер (нім. Tadeusz Rittner, 1873–1921) народився у Львові. У 1884 р. перебирається до Відня, де вступає на юридичний факультет Віденського університету. Із 1897 р. працював на державній службі. У 1918 р. обрав громадянство Польщі. У його п'єсах розгнано широку критику тогочасного побуту та моралі.

Із усього доробку Т. Ріттнера найвагомішими є п'єси «Машина» (1903), «В маленькому будинку» (1904), «Червоний букет» (1905), «Дон Жуан» (1909), комедії «Дурний Яків» (1910), «Вовки вночі» (1914), збірки новел «Пробудження» (1905), «Новели» (1907), «В чужому місті» (1912), сатирико-фантастичний роман «Від ночі до світанку» (1921), а також автобіографічні повісті «Закриті двері» та «Міст».

Станіслав Вінценз (1888–1971) народився в с. Слобода-Рунгурська (нині Івано-Франківська область). Навчався в гімназіях у Коломиї та Стрию. У Львівському та Віденському університетах студіював право, біологію, психологію і філософію. У 1914 р. захистив дисертацію з філософії. Брав участь у Першій світовій війні на боці Австро-Угорщини, а згодом і Польщі. До 1946 р. проживав в Угорщині, Німеччині, Франції, а з 1964 р. і до кінця життя – у Швейцарії. Митець за своє життя написав лише одну книжку – «На високій полонині», що складається з чотирьох томів. У ній письменник зумів поєднати різні літературні жанри: поетичну прозу, нарис, легенду, публіцистичну статтю, трактат, літопис. С. Вінценза захоплювали простота, велич і краса гуцульського життя; він у деталях описував будівництво гуцульської хати, полонини, віщунства, мольфарів, обряди, звичаї, місцеву говірку, одяг. У його творчості діють і жиди-хасиди, і вірменські купці, і польські шляхтичі, але завжди Гуцульщина постає самостійним, оригінальним українським географічним осередком.

Доцільним є виокремлення українських письменників межі ХІХ–ХХ ст., оповідання яких містять оцінку тогочасного життя в Австро-Угорській імперії.

Однією з яскравих постатей такого штибу є **Степан Ковалів** (1848–1920). Народився у с. Брониця Дрогобицького району. Життя провів у м. Борислав, яке детально описав у своїх оповіданнях. У 1875 р. закінчив Львівську учительську семінарію. Тематика його творів різноманітна: духовний світ скривджених західноукраїнських селян, їхнє соціальне та національне становище в тогочасному суспільстві, нестерпні умови в цісарській армії, а також краса менталітету української людини. Митець описав «галицьку Каліфорнію»,

жахливі обставини життя та праці бориславських мешканців, створив сатиричні образи представників української буржуазії. Більшість творів написані у формі розповіді, використовуються слова та звороти бойківського діалекту, що був типовим для цієї частини Галичини. Цікаво, що автор працював і у жанрі дитячої казки («Щастя і нещастя», «Грішники», «Китайська яблунька»).

У художньому доробку С. Коваліва – понад 100 оповідань та нарисів, які увійшли до складу таких збірок, як «Дезертир і інші оповідання» (1899), «Громадські промисловці» (1899), «Риболови і інші оповідання» (1903), «Похресник і інші оповідання» та ін. Доцільно виокремити і психологічні оповідання митця, серед яких «Олекса Щупак», «Дрогобицький Найда», «Безконечний швіндель».

Михайло Павлик (1853–1915) народився у сім'ї землеробів у с. Монастирське Івано-Франківської області. У 1874 р. вступив на філософський факультет Львівського університету. Після його закінчення переїхав до Женеви, рятуючись від арешту. У художніх творах літератор засуджував загарбницькі війни, критикував суспільний і державний лад Австро-Угорщини, відстоював права жінки, висміював цинічність галицької інтелігенції і духівництва, з'ясував причини сімейних трагедій.

Основний доробок: оповідання «Юрко Куликів», «Ребенщуква Тетяна», «Пропадий чоловік», повість «Вихора» та ін.

Осип Маковей (1867–1925) народився у м. Яворів у селянській сім'ї. У 1887 р. вступив на філософський факультет Львівського університету. Упродовж 1889–1890 рр. перебував на службі у цісарській армії. Із 1891 р. до 1899 р. займався редакторською роботою. У 1910 р. переїжджає з Буковини до Львова та стає вчителем жіночої семінарії. З 1913 р. і до кінця життя мешкав у м. Заліщики. Як письменник працював і в поетичних, і у прозових жанрах. У своїх творах змальовував жорстокі реалії фронтового життя, трагічну долю австрійських українців, побут галицьких та буковинських селян, будні жителів маленьких містечок, порушував морально-етичні проблеми, питання становища жінки в тогочасному суспільстві тощо.

Серед творів О. Маковея варто згадати насамперед такі, як «Весняні бурі» (1895), «Клопоти Савчихи» (1896), «Наші знакоми» (1901), «Ярошенко» (1905), «Пустельник з Путни» (1909) та ін.

Лесь Мартович (1871–1916) – родом із с. Торговиця на Івано-Франківщині. Його батько був сільським писарем. Закінчив Дрогобицьку гімназію імені Франца Йозефа та юридичний факультет Чернівецького університету. У 1898 р. переїздить до Львова, де закінчує навчання у Львівському університеті. Із 1909 р. займається адвокатською практикою. Автор понад 27 оповідань, які писав покутським діалектом. Основною темою творів Л. Мартовича є злиденне життя українського селянства Галичини. Незважаючи на серйозну проблематику творів, був неперевершеним гумористом художньої розповіді, що надавало його текстам оптимістичного забарвлення. Односельчан змальовував із глибокою симпатією й пошаною; піднімав питання класової нерівності.

Найвідоміші твори: «Квіт на п'ятку» (1901), «Війт» (1903), «Смертельна справа» (1903), «Стрибожий дарунок» (1905), «Забобон» (1911), «Народна ноша» (1914), «Грішниця» (1905), «Хитрий Панько» (1901) та ін.

Осип Турянський (1880–1933) – виходець із с. Оглядів Львівської області, з родини тесляра. У 1907 р. закінчив філософський факультет Віденського університету та здобув науковий ступінь доктора філософії. Від 1910 р. працював учителем середніх шкіл Галичини. У 1914 р. був мобілізований до лав австрійської армії, потрапив до полону, після повернення з якого переїхав до Австрії. Працював у Віденському університеті. Займався видавничою та педагогічною діяльністю. Творив у таких жанрах, як поема, поетичний переклад, оповідання, повість. Зображав війну як глобальний злочин імперіалізму, одним із перших порушив питання життя і смерті в душі екзистенціалізму.

Твори: «Поза межами болю» (1917–1921), «Дума пралісу» (1922), «Син землі» (1933), збірка оповідань «Боротьба за великість», комедія «Раби» (1927) та ін.

Михайло Яцків (1873–1961) народився в с. Лесівці Івано-Франківської області у селянській родині. У 1886 р. став гімназистом. 1897 р. переїжджає до Львова, де розпочинає письменницький шлях. Уже в немолодому віці відбував службу в лавах австрійського війська

(1914), власне тому в його творчості такою виразною постає воєнна тематика, такими драматичними – картини військового побуту. Як і інші митці цього періоду, описував різні сфери галицького життя: зuboжілих і заляканих селян, військо, школи, церкви. Особливу увагу приділяв українській народній символіці, що ґрунтувалась на вітчизняному фольклорі – піснях, казках, легендах. Працював у таких жанрах, як новела, оповідання, повість, роман.

Творчий доробок: оповідання «Чорні крила», «У наймах», «В казармі», «Дитяча забава» та ін., повість «Огні горять», новели «Казка про перстень», «За горою», «Благословення», «Серп», «Поема долин», «Блискавиці», роман «Танець тіней», перероблений і перевиданий під назвою «В лабетах».

Марко Черемшина (1874–1927) родом із с. Кобаки Косівського повіту із селянської родини. У 1896 р., закінчивши гімназію, переїхав до Відня, де вступив на правничий факультет Віденського університету. Тематика творчості глибоко соціальна, наповнена описами селянського життя і побуту. У 1912 р. переїздить до м. Снятин і тут мешкає аж до кінця життя. Майстерно відобразив колорит життя гуцульського села, широко використовуючи український фольклор. Народні пісні, голосіння, казки, оповідання, приказки органічно вплетені ним до художніх текстів і сприймаються читачем як їх невід’ємна частина. Писав оповідання та новели.

Головні твори: «Карби. Новели з гуцульського життя», «Святий Николай у гарті», «Хіба даруймо воду», «Раз мати родила», «Зведениця», «Більмо», «Село вигибає», «Село потерпає», «Бодай їм путь пропала», «Перші стріли», «Верховина», «Ласка», «Коляда», «На Купала на Івана» та ін.

Перелічені нами творчі персоналії є вагомим аргументом існування галицької літератури ХІХ–ХХ ст., яка репрезентована кількома мовами: німецькою, польською, українською, зрідка французькою. Хоча ці письменники і не належали до біологічного одного покоління, однак жили й працювали в один час і у своїй творчості активно апелювали до галицького простору, створюючи феномен покоління культурного. Більшість із них зуміли зберегти українську ідентичність, глибоко, емоційно й виразно актуалізувавши українську тематику у власній художній творчості та сформувавши авторське індивідуальне письмо.

Здебільшого галицькі письменники творили у таких прозових жанрах, як новела, роман, розповідь, повість, нарис.

На жаль, більшість із перелічених нами митців не є відомими українському читачеві, а значна кількість їхніх творів і досі не перекладена українською мовою. Отже, і перед дослідниками літератури, і перед перекладачами відкривається широке поле для плідної праці.

Список використаних джерел

1. Вольдан А. Передмова / [А. Вольдан, А. Паславська, Ю. Прохасько, Т. Фогель] // Була собі Галичина. – Львів: Класика, 2012. – С. 5.
2. Галета О. Від антології до онтології: антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця ХІХ – початку ХХІ століття / О. Галета. – К.: Смолоскип, 2015. – 305 с.
3. Зимомря І. Австрійська мала проза ХХ століття: феномен мультикультурності / І. Зимомря // Питання літературознавства. – 2009. – Вип. 78. – С. 126–134.
4. Кемінь Г. Перша світова війна у контексті літературної спадщини Германа Блюменталя: за мотивами збірки «Галичина. Вал на сході» / Г. Кемінь // Мандрівець. – 2014. – № 3. – С. 40–43.
5. Прохасько Ю. Чи можлива історія «галицької літератури»? : лекція на пошану Соломії Павличко / Ю. Прохасько // Історії літератури: збірник статей / упоряд. О. Галета, Є. Гулевич, З. Рибчинська. – К.: Смолоскип; Львів: Літопис, 2010. – 368 с.
6. Cybenko L. Galizia miserabilis und/oder Galizia felix? Ostgalizien in der österreichischen Literatur / L. Cybenko. – Lwiw: VNTL-Klasyka; Wien: Praesens Verlag, 2008. – 220 s.
7. Kaszyński S. Kurze Geschichte der österreichischen Literatur / S. Kaszyński. – Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag, 2012. – 313 s.
8. Literary Galicia: from post-war to post-modern: a local guide to the global imagination / ed. by Adam Michajłow, Waldemar Paclawski; [transl. by Renata Śliwińska, Roman Czarny and Tomasz Bieroń]. – Kraków: Oficyna Literacka, 1991. – S. 24–26.

References

1. Vol'dan, A., Paslavs'ka, A., Prokhas'ko, Yu., Fogel', T. *Peredmova* [The foreword]. *Bula sobi Halychyna* [There was a Galichina]. Lviv, Klasyka Publ., 2012, p. 5.
2. Haleta, O. *Vid antolohiyi do ontolohiyi: antolohiya yak sposib reprezentatsiyi ukrayins'koyi literatury kintsya XIX pochatku XXI stolittya* [From ontology to anthology: anthology as a way of representing Ukrainian literature late XIXth – early XXIth century]. Kyiv, Smoloskyp, 2015, 305 p.
3. Zymomrya, I. *Avstriys'ka mala proza XX stolittya: fenomen mul'tykul'turnosti* [Austria prose of XX century: the phenomenon of multiculturalism]. *Pytannya literaturoznavstva* [Questions of Literature], 2009, issue 78, pp. 126-134.
4. Kemin', H. *Persha svitova viyna u konteksti literaturnoyi spadshchyny Hermana Blyumentalya: za movtyvamy zbirky «Halychyna. Val na skhodi»* [The First World War in the context of the literary legacy of Herman Blumenthal: on the movtyvs of book "Galicia. The shaft in the East"]. *Mandrivets'* [Mandrivets], 2014, no. 3, pp. 40-43.
5. Prokhas'ko, Yu. *Chy mozhyva istoriya «halyts'koyi literatury»? : lektsiya na poshanu Solomiyi Pavlychko* [Is a story "Galician literature"? : Lecture in honor of Salome Pavlichko]. *Istoriyi literatury* [History of Literature], Kyiv, Smoloskyp Publ., Lviv, Litopys Publ., 2010, 368 p.
6. Cybenko, L. *Galizia miserabilis und/oder Galizia felix? Ostgalizien in der österreichischen Literatur* [Galizia miserabilis and/or Galizia felix? Ostgalizien in the Austrian literature]. Lwiw, VNTL-Klasyka Publ.; Wien, Praesens Verlag, 2008, 220 p.
7. Kaszyński, S. *Kurze Geschichte der österreichischen Literatur* [Short history of the Austrian Literature]. Frankfurt am Main, Peter Lang Verlag, 2012, 313 p.
8. *Literary Galicia: from post-war to post-modern: a local guide to the global imagination* / ed. By Adam Michajłow, Waldemar Paclawski. transl. by Renata Śliwińska, Roman Czarny and Tomasz Bieroń. Kraków, Oficyna Literacka, 1991, pp. 24-26.

В статті представлений короткий огляд життя і творчості найбільш авторитетних авторів галицького літературного пограниччя. Просліджені жанрові тенденції, намечені тематика і проблематика їх художественних текстів.

Ключевые слова: Галиция, галицкая литература, галицкое литературное пограничье, мультикультурализм.

The article gives a brief overview of life and works of major authors in the Galician borderlands literature as well as deals with genre trends, subject matters and the main issues of their literary works.

Key words: Galicia, Galician literature, Galician borderlands literature, multiculturalism.

Одержано 7.11.2016.